

- mehr Aufmerksamkeit sollte der selbstständigen Arbeit der Schüler geschenkt werden.

In diesem Zusammenhang sollte die Ausspracheschulung intensiviert werden.

Es ist ratsam, stets zusätzliche Lehrmaterialien aus dem Internet in den Deutschunterricht einzubeziehen. Sehr effektiv kann die Arbeit mit Hörbüchern [1; 2] und speziellen Deutschkursen sein.

Literaturverzeichnis:

1. Habersack, Ch. Jungs sind keine Regenschirme. Ismaning : Hueber Verlag, 2013. 48 S.
2. Thoma, L. Eine Frau, ein Mann. Ismaning : Hueber Verlag, 2011. 84 S.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів Л.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезікова та ін. К. : Вид. центр «Академія», 2010. 328 с.
4. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. К. : Ленвіт, 2002. 328 с.
5. Сотникова С. І. Німецька мова. Hallo, Freunde! X. : Ранок, 2013. 224 с.

Науковий керівник: к. філол. наук Поліщук Н.М.

Обіденко А. В.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОМОВНОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

У сучасному світі неабияку роль відіграє формування політичної реальності, що має безпосередній вплив на всі сфери людської діяльності. М. Фуко зазначає, що політична діяльність зумовлена «власним дискурсом тією мірою, якою він відкриває певну істину, знаходить політичні відносини там, де їх не помічають» [6, с. 90]. Дослідники відмічають, що існує не специфіка мови, а особливості самого типу дискурсу [1, с. 152].

Дискурс – це складне комунікативно-інтерактивне явище, мовний потік, який володіє різними формами реалізації (усною, писемною, паралінгвальною), охоплює соціальний, культурний, психологічний, політичний, прагматикоситуативний та інші контексти, а також ментальні особливості комунікантів, залежить від значної кількості обставин – знань про світ, суджень, думок, переконань і конкретних цілей суб'єкта мовлення, тобто має не лише лінгвістичну, а й екстралінгвістичну структури і передбачає наміри адресанта певним чином впливати на моделі суб'єктивного досвіду людини, її внутрішню репрезентацію світу, переконання і поведінку [5, с. 342].

Політичний дискурс є відображенням суспільно-політичного життя країни, несе елементи її культури, загальні, національні специфічні та культурні цінності. Багатозначність поняття «дискурс» зумовлена історією його становлення та певною невизначеністю місця дискурсу в системі існуючих категорій та модусів вияву мови. Дане поняття походить від латинського слова *discursus*, що буквально означає «блукати».

Аналізуючи специфіку політичного дискурсу, варто зауважити, що багатоаспектність вивчення цього поняття здійснює значний вплив на варіативність та його інтерпретацію в межах сучасної дискурсології [4, с. 125].

Т. ван Дейк розглядає політичний дискурс як клас жанрів обмежений соціальною сферою політики, таким чином наголошуючи на його інституційності. Науковець вважає, що саме тоді дискурс політичний, коли він супроводжує політичний акт у політичному середовищі [2, с. 261].

О.Й. Шейгал до визначення політичного дискурсу включає усіх пасивних чи активних агентів політичного життя, та усі пов'язані з політикумом теми. Мається на увазі, що «будь-які мовленнєві утворення: суб'єкт, адресат або зміст яких відноситься до сфери політики», і є політичним дискурсом [7, с. 112].

Подібні акценти розставляють у визначенні даного поняття А. М. Баранов та О. Г. Казакевич наголошуючи, що політичний дискурс забезпечується, в першу чергу, своєю комунікативною природою та особливостями прагматичного впливу політичної комунікації

«сукупністю усіх мовленнєвих актів, які використовуються в політичних дискусіях, а також правил публічної політики, освячених традицією та перевірених досвідом» [4, с. 127].

Розглядаючи поняття політичного дискурсу, варто зауважити, що саме на основі дискурсивних практик формується соціальна чи політична ідентичність, а за допомогою значень, які відображаються у межах дискурсу, здійснюється впровадження змін у соціальній структурі [6, с. 81].

Історичні межі політичного дискурсу демонструють таку його важливу характеристику, як цілковите спрямування на майбутній контекст. Г. Г. Почепцов переконаний, що майбутні контексти надзвичайно вигідні, тому що їх важко заперечити й неможливо на цей час перевірити [5, с.473]. Дані контексти спрямовані на майбутні успіхи, час перевірки настає тоді, коли один із суб'єктів розмови може зникнути – політики або адресати, для яких ідеї проголошені політиком, уже не будуть цікавими. Політичний дискурс проголошує свої ідеї найкращими, а інші – брехнею [7, с. 116].

Політичний дискурс передбачає певні стратегії і тактики. Політики зазвичай змушені вдаватись до вживання лексичних одиниць, які завуальовують негативні суспільні явища, прикрашають реальність, спотворюють важливу інформацію, приховують методи нечесної політичної гри, за допомогою яких політичний діяч може втриматись на політичній сцені і здобути прихильність адресата. Тому політики часто використовують у своїх промовах прийоми евфемізації [1, с. 352].

Володіння стратегіями і тактиками в процесі комунікації – це результат підготовленості мовця та його компетентності, які мають своє вираження під час здійснення мовленнєвого акту. Таким чином вибір адекватних стратегій і тактик, а саме, ліній комунікативного поведіння в різних ситуаціях спілкування політичного дискурсу спрямованих на досягнення поставлених перед комунікантами завдань – обумовлює успішність / неуспішність міжособистісної інтеракції [3, с. 119].

Політична влада базується на владі впливу, на управлінні людьми різної політичної орієнтації, а керування здійснюється тільки через слово. Оскільки головною метою політичної комунікації є досягнення та утримання влади, то особливої значимості набувають стратегії та тактики впливу, спрямовані на переконання адресата у правильності своєї позиції чи представлення її правоти перед позиціями політичних противників [2, с. 258].

Стратегія – це процес розробки та реалізації комунікативного завдання, яке ставиться з метою ефективного впливу на адресата. Тактика, з одного боку, – спосіб мовленнєвого впливу, сукупність мовленнєвих засобів, з іншого боку – шлях реалізації стратегії. У межах однієї стратегії можна виділити декілька мовленнєвих тактик, що працюють на неї. Комунікативний хід – це конкретний засіб досягнення комунікативної ефекту, заданого в тактичній установці [3, с. 119].

У політичному дискурсі стратегія, поряд з іншими факторами працює на формування задуманого політиком іміджу. Політик, як правило, вибирає для себе роль та відповідну їй мовленнєву «маску» [4, с. 127].

Отже, політичний дискурс – це складне, багатоаспектне комунікативне явище, учасниками якого є суб'єкти політичної діяльності, спрямовані на конструювання політичних реалій, що в свою чергу формують і утримують на достойному рівні владні відносини у суспільстві, зокрема, та на міжнародному рівні. Стратегії і тактики здійснення політичного впливу є основними категоріями даного типу дискурсу.

Список використаних джерел і літератури:

1. Алтунян А. Г. *Анализ политических текстов*. Москва: Логос, 2014. 387 с.
2. Овсієнко Л. *Стратегії і тактики в контексті німецькомовного діалогічного дискурсу (на матеріалі німецькомовної художньої прози)* / Л. Овсієнко. Людино- й культурознавчі пріоритети сучасного мовознавства: напрями, тенденції та міждисциплінарна методологія : колективна монографія / [гол. ред. К.І. Мізін]. Переяслав-Хмельницький; Кременчук : ПП Щербатих О.В., 2019. С. 254-263
3. Овсієнко Л. О. *Аксіологічні стратегії й тактики в конфліктній ситуації німецькомовного діалогічного дискурсу* / Л.О. Овсієнко. Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство). Кіровоград: Видавець Лисенко В.Ф., 2015. Вип. 138. С. 118-120.

4. П'єцух О. І. *Категорія інтертекстуальності в політичному дискурсі британських парламентських дебатів*. Актуальні питання іноземної філології: наук. журн. Луцьк: Східноєвроп.нац. ун-т. ім. Лесі Українки, 2017. №6. С. 123-128.
5. Почепцов Г. В. *Теория коммуникации*. Москва: Релф-бук; 2006. С. 656.
6. Фуко М. *Порядок дискурса*. Воля к истине. Москва: Касталь, 1996. 96 с.
7. Шейгал Е. И. *Смысловая неопределенность как фактор политического дискурса*. Москва: Диалог-МГУ, 2006. С. 111-116.

Науковий керівник: к. філол. н. Овсієнко Л.О.

Оверченко С. В.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ЖАРГОНІЗМИ В СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

У молодіжному жаргоні ми бачимо не тільки нейтральні мовленнєві форми, а і слова з висловлюваннями, характерними для певного соціального середовища. На розвиток жаргону серед молоді значною мірою впливають такі екстралінгвістичні фактори: високий рівень розвитку суспільства, різноманітні соціальні відносини, високий розвиток науки, техніки, мистецтва, загальнолюдський прогрес загалом.

Якщо говорити про становлення жаргонізмів у сучасній німецькій мові, то їх можна умовно розділити на такі групи:

• **висловлювання у повсякденному житті:** *Aber Mensch!* (Ну як не соромно! Та що ти говориш? Ну що ж це таке?), *Er hat den lieben langen Tag gepennt!* (Він проспав цілий день!), *Heraus damit!* (Докладай! Говори вже!), *Du läufst immer Hals über Kopf!* (Поспішати!), *Es geht ihr dreckig!* (У неї все погано!), *Jetzt hat sie das Wasser bis zu ihrem Hals stehen.* (Вона зараз на грані.), *Das weiss nur der liebe Himmel!* (Це лише одному Богу відомо!), *Geht zum Teufel!* (Йдіть до біса!), *Seid zufrieden mit dem Gut, das ihr habt!* (Радійте тому, що є!), *Sie sind in Ordnung!* (Вони надійні люди! На них можна покластись!), *Dort war etwas nicht in Ordnung!* (Щось там було не так!), *Vorgestern hat er wieder weisse Mäuse gesehen.* (Білку схопив. Напився до чортиків.), *Last euch es gut schmecken!* (Смачного!), *Das Wetter ist heute total beschissen.* (Погода сьогодні відстій.), *Hast du genug Flocken heute?* (У тебе достатньо бабла?), *Mit dieser Memme gehe ich nicht zusammen!* (Я з цією марудою не піду!), *Hat jemand meinen Lappen gesehen? Wenn ich ihn nicht finde, lasse ich meinen Karren hier.* (Хтось бачив мої водійські права? Якщо я їх не знайду, мені доведеться залишити свою тачку тут.), *Knörft eure Augen auf!* (Прокинься! Невже не бачиш?), *Am Tisch nicht campieren!* (За столом не спати!) [1].

• **необразливі висловлювання :** *Lasst mich in Ruh (e)!* (Відчепись, не чіпай мене!), *Junge, Junge!* (Оу, легше! Обережно!), *Dummer Junge! Dummes Mädchen!* (Дурник! Дурненька!), *Leckt mich am Knie!* (Поцілуйте мене в коліно! Та йдіть ви!) [1].

• **висловлювання з використанням грубої лексики:** *Ihr habt genug Brodler im Büro.* (У вас в офісі повно ледарів.), *Ist seine alte Schachtel zu Hause?* (Його стара карга вдома?), *Mit diesem Affenvolk will ich nichts zu tun haben!* (Не хочу мати діло з цими тупими ослами), *Du, Brillenschlange!* (Ту, очкарик!), *Dein Bruder ist ein Rindvieh!* (Твій брат – скотина!), *Haltet die Fresse!* (Заткнись!) [1].

Лексикон сучасної молоді, як і все, що пов'язано з їхнім життям, змінюється так само швидко, як змінюється мода. Нові молодіжні жаргонізми швидко досягають великої популярності і періодичності не тільки у внутрішньо-групових мовних контактах. Найчастіше їх популярність обумовлює їх вихід в сферу міжгрупової та загальноприйнятої комунікації. Але ця популярність так само швидко знижується, свіжість образного вислову зникає, і багато жаргонізмів продовжують існувати тільки в спеціальних словниках [2,7].

Отже, жаргонізми є джерелами поповнення лексичного складу мови та елементів культури суспільства.